

Høyres forslag til Trondheim kommunes
budsjett 2017, handlings- og økonomiplan 2017-2020:

Omstilling, aktivitet, fornyelse

Omstilling, aktivitet og fornyelse

Omstilling og fornyelse må til for å møte de store utfordringene Trondheim står overfor. Drift og investeringer må tilpasses slik at vi kan møte økt elevtall, flere eldre med pleie- og omsorgsbehov og andre store oppgaver. Byen har sterk vekst i elevtallet. Fra 2021 vil aldersgruppen 80-89 år være den som vokser sterkest. Andelen innbyggere i arbeidsdyktig alder vil i tiårene fremover bli redusert.

Veksten i folketall innebærer behov for betydelige investeringer, både i skolebygg og omsorgstjenester og på andre områder. Sterk gjeldsvekst kan på sikt ramme kommunens tjenester til innbyggerne. Handlingsreglene, som legger begrensninger på gjeldsgrad og stiller krav om avsetninger, må overholdes. Høyre vil advare mot at handlingsreglene utfordres. Det kan bli en trussel mot fremtidig velferdstilbud i Trondheim.

Høyre vil legge til rette for større valgfrihet for innbyggerne, både når det gjelder helse- og omsorgstjenester og i oppvekstsektoren. Flere krefter må slippes til for å løse utfordringene og utnytte mulighetene som kommunen står overfor. Private, ideelle og frivillige må i langt større grad få bidra med å skaffe velferdstjenester, i tillegg til, sammen med, eller i stedet for kommunen. Dette vil øke valgfriheten og bidra til fornyelse, bedre tjenester, og vil avlaste et allerede presset investeringsbudsjett i kommunen. Privat medvirkning, så vel fra ideelle som kommersielle aktører, bidrar til økt mangfold, nytenkning og innovasjon. Ulike måter å organisere drift og investeringer på skaper nye erfaringer og kunnskap om hvordan vi kan gjøre forbedringer. Høyre mener kommunen aktivt må ta i bruk ulike måter å organisere drift og investeringer på, nettopp for å stimulere til fornyelse.

Høyre er kritisk til at kommunen på mange områder har en avvisende holdning til samarbeid med frivillige og private. Dette svekker mangfold og valgfrihet. I tillegg mister kommunen verdifulle korrektiv og utvikling av alternative måter å organisere tjenester på. Mer mangfold styrker grunnlaget for innovasjon og forbedringer, også i den kommunale organisasjonen og tjenesteytingen.

Kommunen må i samarbeid med ansatte og brukere se på hvordan kommunens tjenester kan organiseres bedre. Alternative turnuser er ett eksempel på tiltak hvor både ansatte, brukere og kommunen kan høste fordeler.

Høyt sykefravær er fremdeles en av Trondheim kommunens største utfordringer. Produksjonstapet er på over 500 millioner kroner. I tillegg kommer store direkte kostnader til vikarer, overtid, opplæring, oppfølging, administrative tiltak, etc. Høyre er kritisk til at et vedvarende høyt sykefravær ikke utløser nye og mer målrettede tiltak. Det er også grunn til å spørre hvorfor det ikke er full åpenhet om hvilke enheter som lykkes i dette arbeidet, og hvilke enheter som trenger ekstra støtte og innsats for å lykkes. Åpenhet er nødvendig for å sikre overføring av kunnskap og erfaringer. Det vil også gi grunnlag for mer målrettet arbeid for gode arbeidsmiljøer og lavere sykefravær. Sykefraværet må sees i sammenheng med utfordringer knyttet til rekruttering, ledelse og turnover.

Ansettelse av avdelingsledelse og fagsjefer i organisasjonen må bidra til sterkere satsing for å få sykefraværet ned. Høyre understreker at det overordnede ansvaret for sykefraværet tilligger ledelsen, og går helt til topps i organisasjonen, og som rådmann og kommunaldirektører skal måles på.

Det må også arbeides systematisk med arbeidsmiljø, ledelse og organisasjon. Dette er et ansvar som ligger i kommunens toppledelse. Høyre mener dette arbeidet må prioriteres høyere både av politisk og administrativ ledelse.

Innføring av aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad vil styrke den enkeltes muligheter for å komme i arbeid og bli selvforsørget. Høyre forutsetter at kommunen følger opp aktivt, og at dette snur den negative utviklingen Trondheim har erfart med vekst i antall unge sosialhjelpmottakere.

Trondheim kommunes gjeldsgrad er ifølge KOSTRA på 104 prosent (2015), mens rådmannen opererer med en gjeldsgrad på 70 prosent. Det er uheldig at Trondheim kommune opererer med definisjoner som ikke er sammenlignbare med andre kommuner. KOSTRA-tallene viser at gjeldsgraden til Trondheim er høy, sammenlignet med andre store byer.

Høyre legger vekt på nøktern og realistisk budsjettering med klare prioriteringer.

Helse og velferd

Flere eldre med pleie- og omsorgsbehov stiller nye krav til helse og velferdssektoren. Vi må ruste Trondheim til å møte større behov ved å legge mer vekt på hjemmebaserte tjenester. Innsatsen de kommende årene vil være avgjørende for hvordan Trondheim kommune kan møte en situasjon med flere pleietrengende eldre med mer komplekse medisinske tilstander og behov. Både kapasitet og kompetanse må styrkes.

Fremtidens eldreomsorg må baseres på en lavere vekst i antall sykehjemsplasser. I Trondheim må uhensiktsmessige enheter fases ut og innsatsen innrettes mot hjemmetjenester der de gir bedre faglig og kvalitativt tilbud.

Høyre mener det er viktig at Trondheim kommune følger opp regjeringens opptrappingsplan i rusomsorgen med vekt på et helhetlig tilbud. Rusavhengige risikerer alltid tilbakefall og må derfor følges tett opp også etter behandling. For å lykkes i dette arbeidet må kommunen inngå samarbeide med og kjøpe tjenester av innovative sosiale entreprenører, frivillige og private aktører. Her kan Trondheim bli en foregangskommune.

Økt grunnbemanning: 15,0 mill. kr

Økt grunnbemanning, både i hjemmebaserte og instusjonsbaserte tjenester, er et av de viktigste enkelttiltakene for å bedre kvaliteten i omsorgen. Det er også et viktig middel for å få ned sykefraværet. Høyre vil understreke at økt grunnbemanning skal bidra til å lette presset på organisasjonen og derved styrke kvaliteten på tjenestene.

Sykehjemslegevakt/ styrke legedekning ved sykehjem: 2 mill. kr

Det er avdekket alvorlig svikt blant annet knyttet til feilmedisinering. Forskning viser at over halvparten av beboerne på sykehjem har smerter som verken er diagnostisert eller behandlet. I underkant av halvparten av pasienter med demens er ikke utredet. Riktig medisinering og ernæring/drikke vil kunne bedre helsetilstanden til beboerne. Styrket medisinsk kompetanse ved sykehjemmene er viktig for å styrke kvaliteten ved tilbudene. Høyre foreslår derfor en styrking av legedekningen ved sykehjem.

Dagtilbud for demente: 0,5 mill. kr

Aktivitets- og avlastningstilbud for demente er viktig tidlig innsats som også avlaster pårørende. Slike tilbud er også viktig for å bidra til at pleietrengende kan bo lengre hjemme. Posten brukes til å utvide tilbudet ved Lavollen til heldags (08-16).

Hjemmebasert omsorg: 3 mill. kr

Rådmannen styrker den hjemmebaserte omsorgen med 10 mill. kr. Dette er et steg i riktig retning. Høyre ønsker å forsterke omleggingen med mer vekt på hjemmebasert omsorg, og styrker området med 3 millioner kroner. Posten brukes til å styrke kompetansen, arbeidet med oppfølging av medisinerer, etc.

Fritt brukervalg

De som mottar tjenester i hjemmet må selv få innflytelse over hvem som utfører dem. Det innføres fritt brukervalg innenfor hjemmetjenesten. Rådmannen bes om å fremme en sak hvor det redegjøres hvordan fritt brukervalg kan organiseres i Trondheim kommune. Saken legges frem til behandling i første halvdel av 2017.

Private bofellesskap

Kommunen må legge til rette for større innslag av private omsorgsboliger og bofellesskap. Kommunen må tilby samarbeid med private, blant annet med tanke på å identifisere egnede tomter.

Studenthelsetjeneste

Den ekstra satsingen som er gjennomført for studenthelsetjenesten må videreføres, Trondheim kommune ønsker et langsiktig samarbeid omkring dette.

	2017	2018
Økt grunnbemanning	15,0	30,0
Legedekning/ sykehjemslegevakt	2,0	3,0
Tilbud til unge demente	0,5	0,5
Hjemmebasert omsorg	3,0	3,0
<i>Sum</i>	<i>20,5</i>	<i>36,5</i>

Skole og oppvekst

Satsing på skole og kunnskap som rustet hver enkelt elev for fremtiden er avgjørende for omstilling og fornyelse. Kunnskapsbyen Trondheim har gode forutsetninger for å skape landets beste skole. Trondheim kommune klarer ikke å ta ut potensialet byen vår har til å skape Norges beste skole som løfter hver enkelt elev.

Trondheim kommune skal være en skoleeier med engasjement og klare mål for skolene og stille krav til skolene og faglige resultater. En av trondheimsskolens utfordringer er at den ikke i stor nok grad løfter alle elever, hverken de som trenger ekstra oppfølging eller de som trenger større utfordringer. Videre lykkes ikke trondheimsskolen med å utjevne forskjeller mellom gutter og jenter. En av årsakene til dette er at Trondheim ikke er en tydelig skoleeier med konkrete mål og krav. Høyre er opptatt av å se til andre byer for å lære hvordan vi kan få mer kunnskap i skolen, samt se innad i trondheimsskolen for å sikre at skolene lærer av hverandre.

Høyres mål er at alle barn som går ut av grunnskolen skal beherske grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning, for sikre alle barn gode forutsetninger videre i livet. Høyres mål er at alle elever som går ut av trondheimsskolen skal fullføre videregående innen fem år etter at de har avsluttet grunnskolen. Dette krever tidlig innsats, kunnskap i skolen og tydelige mål og krav fra skoleeier.

Skolemiljøagenter: 1 mill. kr

Høyre vil sette i gang et forsøk med skolemiljøagenter som følger opp elever med udokumentert fravær eller andre utfordringer. Forsøket gjennomføres i ungdomsskolen. Å sikre andre yrkesgrupper inn i skolen sikrer mangfold, og bidrar til at læreren får mer tid til å fokusere på å være lærer. Skolemiljøagenter vil også få en viktig rolle for å sikre trivsel, gode læringsmiljø og fravær av mobbing.

Satsning på læreren - Lærerspesialister: 0,3 mill. kr

Satsning på lærerne er avgjørende for å sikre en god skole. Derfor er etter- og videreutdanning viktig. Rådmannen bes følge opp vedtak fra budsjett og økonomiplan for 2016 hvor det ble vedtatt at det skulle fremmes en egen plan for kompetansepåfyll for rektorene.

Trondheim kommune bør iverksette tiltak som holder de beste lærerne i klasserommet. Høyre/ FrP-regjeringen igangsatte et prøveprosjekt med lærerspesialister som det politiske flertallet i Trondheim ikke ønsket å delta i. Høyre mener dette er gå ut over trondheimsskolen, og ber rådmannen iverksette et prosjekt med lærerspesialister etter modell fra regjeringens prøveprosjekt. Prosjektet prøves ut ved tre ungdomsskoler, med evaluering etter to år.

Ungt Entreprenørskap: 0,2 mill. kr

Kommunen opplever en positiv utvikling i samarbeidet med Ungt Entreprenørskap. Høyre ønsker å satse mer på samarbeid mellom næringsliv og skole for å fremme kreativitet og skaperglede.

Reduserte forskjeller mellom skolene

En av utfordringene til trondheimsskolen er at det er for stor forskjell mellom skolene internt i kommunen med hensyn til læringsresultat. Alle elever har rett til en skole med god kvalitet, uavhengig av bosted. Høyre ber om at det gjennomføres en evaluering av tildelingsmodell etter sosioøkonomiske kriterier som fulgte av formannskapssak 198/13. Evaluering av modellen skal inneholde tiltak for å utjevne forskjellene mellom skolene internt i kommunen, og bes fremlagt for bystyret.

Sommerskole

Frivillig sommerskole er et populært tiltak i flere andre byer. Elever i Trondheim bør få tilsvarende tilbud. Sommerskole er mulig å realisere som et samarbeid mellom kommunen, skoler og utdanningsinstitusjoner i byen og frivillige. Bystyret ønsker å innføre sommerskole i Trondheim, og ber rådmannen følge opp. Rådmannen bes se til andre byer for å kartlegge

hvilke sommerskoletilbud som fungerer best, herunder målt etter faglig påfyll, deltakelse og lignende.

Karriereveier

Gode lærere er avgjørende for barns mestring og læring. Det er avgjørende at de gode lærerne forblir i klasserommet. Derfor er det nødvendig å etablere flere karriereveier for lærere i skolen. Trondheim kommunes politiske ledelse har ikke vært aktiv for å ta del i utviklingsprosjekter som er igangsatt nasjonalt, eksempelvis forslaget om lærerspesialister. Trondheim kommune bes gå i aktiv dialog med og søke Kunnskapsdepartementet om å få gjennomføre forsøk hvor ulike karriereveier testes ut.

Teach First

Ved vårens matematikkeksamen fikk nesten 1/4 av elevene ved trondheimsskolen karakteren 1 eller 2. Dette betyr at Trondheim årlig sender fra seg hundretalls elever som ikke er blitt gitt gode nok forutsetninger for å klare seg videre i skoleløpet. Dette gjenspeiles ved at omtrent hver tredje elev ikke fullfører videregående opplæring på fem år.

Høyre vil innføre Teach First, et traineeprogram hvor dyktige kandidater fra andre utdanninger får prøve ut læreryrket. Skolene som har Teach First-kandidater knytter bånd til nærings- og samfunnsliv, og nye yrkesgrupper får innsikt i skolesektorens utfordringer. Teach First-ordningen vil også gi økt læringsutbytte ved at medarbeidere med spisskompetanse i et fag bidrar i undervisningen. Teach First ordningen er særlig aktuell for realfag, og Høyre foreslår at dette innføres for matematikk og naturfag på 2-4 ungdomsskoler.

Programmering som valgfag i trondheimsskolen

Trondheim kommune er i dag deltaker i prøveprosjekt igangsatt av Høyre-FrP-regjeringen med programmering som valgfag på Flatåsen skole, Hoeggen skole, Markaplassen skole, Rosenborg skole og Stabbursmoen skole. Høyre ønsker at prøveprosjektet utvides til flere skoler, og ber rådmannen gå i dialog med skoler for å kartlegge videre interesse.

	2017	2018
Ungt entreprenørskap	0,2	0,2
Lærerspesialister	0,3	0,8
Skolemiljøagenter	1,0	2,0
Sum	1,5	3,5

Kultur, idrett, frivillighet

Et mangfoldig og rikt kulturliv er uvurderlige kvaliteter. Høyre vil stimulere til et variert kulturliv og legge vekt på kulturlivets uavhengighet. Frivillighet, sosiale entreprenører og et

sterkt sivilsamfunn er en bærebjelke i samfunnet. Idretten må sikres tilstrekkelige investeringer i nye anlegg i takt med byutviklingen.

Vitensenteret: 0,5 mill. kr

Vitensenteret gjør en viktig jobb for å formidle kunnskap om teknologi, innovasjon og hvordan vi finner praktiske løsninger på fremtidens utfordringer til barn og unge. Det settes av penger til en toårig prosjektstilling som makerlærer som kan utvikle læreverktyø omkring dette.

Kulturskole: 2 mill. kr

Kapasiteten i den kommunale kulturskolen er sprengt, og det er lange ventelister. For å gi flere barn og unge kulturskoletilbud, settes det av 1 mill. kr til kjøp av plasser.

	2017	2018
Kulturskole	2,0	2,0
Vitensenteret	0,5	0,5
<hr/> Sum	<hr/> 2,5	<hr/> 2,5

Næringsliv og byutvikling

Et næringsliv i vekst gir jobber og inntekter som sikrer velferden. Kommunen skal bidra til gode rammevilkår og tilrettelegging slik at det investeres og skapes jobber og verdier i Trondheim. God infrastruktur må prioriteres. Rask og presis saksbehandling er en forutsetning.

Trondheims posisjon som teknologi- og universitetsby gir et godt grunnlag for å skape nye arbeidsplasser gjennom gründerskap og innovasjon i eksisterende bedrifter.

Byutvikling og bygging av moderne, klima- og miljøvennlige bydeler vil bli en viktig sak i årene fremover. Byveksten vil skje både utover og innover. Potensialet for fortetting er fremdeles stort, og her må kommunen bidra til å sikre fremdrift på større prosjekter. I forbindelse med omformingen av havneområdene må vi sikre at byens identitet og historiske kvaliteter utvikles i en mer urban by.

Inkubatorer/ coworking: 2 mill. kr

Møtesteder/inkubatorer som DIGS og NTNU Accel er kritiske for å sikre et mangfoldig utviklingshabitat for fremtidens suksesser fra teknologihovedstaden. Høyre mener Trondheim kommune må være en aktiv partner og stille opp når det kreves, blant annet for å sikre at inkubatorer og coworking spaces kan få utvikle seg og være bærekraftige arenaer for utvikling av fremtidens næringsliv. Innenfor denne bevilgningen bør det vurderes å gi en oppstartsstøtte til nettverket av grasrotdrevne inkubatormiljøer som Work-Work og DIGS har tatt initiativ til.

Technoport: 1 mill. kr

Technoport er en sentral møteplass for internasjonalt ledende næringslivstopper og forskere med teknologi som utgangspunkt. Høyre støtter ambisjonen om at Technoport skal bli en årlig begivenhet for teknologihovedstaden Trondheim, og vil derfor tredoble kommunens bevilgning til Technoport.

Fjordbyen: 1 mill. kr

Omformingen av havneområdene gjør det mulig å bygge fjordbyen Trondheim. Høyre ønsker at utviklingen av fjordbyen ivaretar kultur og historie knyttet til fjorden og maritim virksomhet. En fjordbyplan som omfatter området fra Ilsvika til Ladehammeren skal ivareta og sikre den urbane byens kontakt med og bruk av fjorden.

	2017	2018
Inkubatorer/ coworking	2,0	2,0
Technoport	1,0	1,0
Fjordbyen	1,0	1,0
Sum	4,0	4,0

Nye og bedre løsninger

Sosiale entreprenører: 1 mill. kr

Høyre mener Trondheim kommune bør søke samarbeid med sosiale entreprenører for å finne nye løsninger på ulike velferdsutfordringer. Budsjettposten settes av for å prøve ut dette. Kommunen må være en pådriver for å finne nye finansieringsmodeller for utfordringer som ligger innenfor både kommunalt og statlig ansvar, blant annet knyttet til eldreomsorg, rusomsorg, barne- og familietjenesten, m.v., gjennom samarbeid med NAV, kriminalomsorgen, frivillige og ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører. Slik kan Trondheim kommune bli en foregangskommune der vi tar i bruk nye samarbeidsmodeller for å løse sammensatte oppgaver. Budsjettposten trappes opp til 1,5 mill. kr i 2018.

Økte utgifter:

	2017	2018
Økt grunnbemanning	15,0	30,0
Legedekning/ sykehjemslegevakt	2,0	3,0
Tilbud til unge demente	0,5	0,5
Hjemmebasert omsorg	3,0	3,0
Ingen økning av eiendomsskatt	10,0	20,0
Inkubatorer/ coworking	2,0	2,0
Technoport	1,0	1,0

Ungt entreprenørskap	0,2	0,2
Lærerspesialister	0,3	0,8
Vitensenteret	0,5	1,0
Skolemiljøagenter	1,0	2,0
Kulturskole	2,0	2,0
Fjordbyen	1,0	1,0
Økt egenkapitalfinansiering	6,0	8,0
Sosiale entreprenører	1,0	1,5
Disposisjonsfond	7,6	2,9
<i>Sum</i>	<i>53,1</i>	<i>78,9</i>

Økt egenkapitalfinansiering

I tiden med rødgrønt flertall i bystyret er kommunens lånegjeld økt kraftig. Trondheim kommunes gjeldsgrad er nå ifølge KOSTRA på 104 prosent (2015). For å sikre kommunen handlefrihet til å gjøre nødvendige investeringer i velferdstilbudet er det nødvendig å begrense låneopptaket. Høyre vil derfor øke egenkapitalandelen ved finansiering. Dette reduserer økningen i lånegjelden. Mindre gjeld fører til at kommunen får lavere utgifter til renter og avdrag, og gir dermed større trygghet for både løpende drift og nye investeringer.

Ingen økning av eiendomsskatt

Eiendomsskatten fryses på dagens nivå.

Disposisjonsfond

Det vises til rådmannens tilleggsnotat "Salderingsmuligheter oppgitt av rådmannen på direkte forespørsel ifm handlings- og økonomiplan 2017-2020". Ubrukte midler til tidlig innsats barnehageåret samt reduserte kostnader lokaler til voksenopplæring (EVO) overføres til disposisjonsfondet. Dersom det er mulig å fase inn mer av den i utgangspunktet avsatte satsingen på 8 mill. kr til tidlig innsats i 2017, skal dette gjøres.

For 2018 overføres forventet økt avkastning fra Trondheim kommunale pensjonskasse til disposisjonsfondet.

Lavere utgifter/ økte inntekter:

	2017	2018
Utbytte kommunale selskaper	1,0	1,0
Innkjøp	8,0	9,0

Konkurranseutsetting	5,0	10,0
Sosialhjelp	4,0	7,0
Ansettelseskontroll	7,0	12,0
Rådmannen og interne tjenester	5,0	6,0
Lavere sykefravær	3,5	7,0
Heltidsprosjektet	7,0	14,0
Reduserte kapitalkostnader	5,0	10,0
Økt avkastning TKP *	0	2,9
Utsette tidlig innsats barnehage *	4,7	0
Lokaler EVO *	2,9	0
<i>Sum</i>	<i>53,1</i>	<i>78,9</i>

* Det vises til rådmannens tilleggsnotat "Salderingsmuligheter oppgitt av rådmannen på direkte forespørsel ifm handlings- og økonomiplan 2017-2020".

Økt utbytte

Trondheim kino drives på kommersielle vilkår, det vil derfor være riktig at Trondheim kommune får et utbytte som står i forhold til kapitalen. Utbyttet økes med 1 mill. kr.

Innkjøp

Kommunens totale innkjøpsbudsjett er på 1,389 mill. kr. Innsparing forutsetter at kommunen blir en bedre innkjøper. Erfaring fra forbedringsprosjekter innen innkjøp fra ulike sektorer indikerer besparelser på 3-5% av totalt innkjøpsvolum typisk fra bedre enhetspriser og gjennomgang av forespurte spesifikasjoner. Vi har valgt å legge ambisjonsnivået for Trondheim kommune på under én prosent, også for å ha rom for et grundig kostnadsreduksjonsprogram.

Konkurranseutsetting

Det ligger et betydelig potensial for innsparing i konkurranseutsetting. Bedre tjenester til lavere pris gjennom konkurranseutsetting/ anbud betinger at kommunen har god kompetanse til å administrere slike innkjøp. Konkurranseutsetting bør derfor tas i bruk trinnvis. En innsparing på 5 mill. kr er en svært forsiktig start på en slik omstilling.

Sosialhjelp

Erfaringer fra andre kommuner viser at arbeids- og aktivitetsplikt fører til lavere utbetaling av sosialhjelp. En forsiktig reduksjon er lagt inn som følge av vedtak om arbeids- og aktivitetsplikt.

Ansettelseskontroll

Dette innebærer at det holdes tilbake stillingsressurser slik at ikke alle som slutter erstattes av nye ansettelser. Total turnover er på ca. 1 000 ansatte i året. Forslaget innebærer at ca. 20 stillinger ikke erstattes.

Rådmannen og interne tjenester

Budsjettposten utgjør til sammen 494 mill. kr. Forslaget innebærer en innsparing på 1 %.

Lavere sykefravær

Det er usikkert hvor mye sykefraværet påfører Trondheim kommune i kostnader til vikarer, administrativ oppfølging, overtid, etc. Kostnaden knyttet til 3 000 turnusbaserte årsverk innen helse og velferd, deler av barne- og familietjenesten og bydrift er anslått til 70-75 mill. kr. Høyre mener arbeidet mot sykefravær må målrettes mer og trappes opp. En innsparing på 3,5 mill. kr som følge av lavere sykefravær er et forsiktig anslag.

Reduserte kapitalkostnader

Trondheim kommune sitter på eiendommer og bygninger det ikke er behov for å ha i kommunalt eie. Høyre vil gjennomgå kommunens eiendommer med sikte på salg. Salgsgevinst benyttes til å styrke kommunens egenkapitalfinansiering og dermed avlaste driftsbudsjettet.

Høyre ønsker å ta i bruk nye virkemidler for investeringer (som for eksempel OPS og samspillkontrakter), og ber i tillegg rådmannen gjennomgå samtlige investeringsprosjekter med sikte på å redusere kostnadene.

Heltidsprosjektet

Heltidsprosjektet fremstår ikke som et egnet tiltak for å bedre kvaliteten og redusere bruken av heltid i helse- og omsorgssektoren. Til tross for at det er lagt inn ca. 25 mill. kr årlig, har resultatene uteblitt.

Reduserte kapitalkostnader

Kommunen skal være en aktiv forvalter av eiendom. Eiendommer kommunen ikke trenger til egen tjenesteproduksjon i overskuelig fremtid bør selges. Det bør også vurderes i større grad å leie eiendom der dette gir kommunen større fleksibilitet og reduserer økonomiske bindinger i form av lånegjeld. Det forutsettes at det selges eiendom for ca. 70 millioner kroner i året i 2017 og 2018.

Høyres forslag til vedtak

Skattevedtak 2017

For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.

Eiendomsskatt utskrives med kroner 5,60 for hver kroner 1 000 av takstverdien på eiendommer. Alle godkjente boligenheter for eiendomsskatt gis et bunnfradrag på kroner 500 000.

Budsjettvedtak 2017

Rådmannens forslag til budsjettvedtak fremlagt 21.09.16 med endringer som spesifisert i tilleggnotat til bystyrets møte 15.12.16 vedtas med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre.

Bystyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til økonomiplan 2017-2020 med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre.

Verbale forslag

1. Fritt brukervalg

De som mottar tjenester i hjemmet må selv få innflytelse over hvem som utfører dem. Det innføres fritt brukervalg innenfor hjemmetjenesten. Rådmannen bes om å fremme en sak hvor det redegjøres hvordan fritt brukervalg kan organiseres i Trondheim kommune. Saken legges frem til behandling i første halvdel av 2017.

2. Private bofellesskap

Kommunen må legge til rette for større innslag av private omsorgsboliger og bofellesskap. Kommunen må tilby samarbeid med private, blant annet med tanke på å identifisere egnede tomter.

3. Studenthelsetjeneste

Den ekstra satsingen som er gjennomført for studenthelsetjenesten må videreføres, Trondheim kommune ønsker et langsiktig samarbeid omkring dette.

4. Reduserte forskjeller mellom skolene

En av utfordringene til trondheimsskolen er at det er for stor forskjell mellom skolene innad i kommunen hva gjelder læringsresultat. Alle elever har rett til en skole med god kvalitet, uavhengig av bosted. Høyre ber om at det gjennomføres en evaluering av tildelingsmodell etter sosioøkonomiske kriterier som fulgte av formannskapssak 198/13. Evaluering av modellen skal inneholde tiltak for å utjevne forskjellene mellom skolene innad i kommunen, og den bes fremlagt for bystyret.

5. Sommerskole

Frivillig sommerskole er et populært tiltak i flere andre byer. Elever i Trondheim bør få tilsvarende tilbud. Sommerskole er mulig å realisere som et samarbeid mellom kommunen, skoler og utdanningsinstitusjoner i byen og frivillige. Bystyret ønsker å innføre sommerskole i Trondheim, og ber rådmannen følge opp. Rådmannen bes se til andre byer for å kartlegge hvilke sommerskoletilbud som fungerer best, herunder målt etter faglig påfyll, deltakelse og lignende.

6. Karriereveier

Gode lærere er avgjørende for barns mestring og læring. Det er avgjørende at de gode lærerne forblir i klasserommet. Derfor er det nødvendig å etablere flere karriereveier for lærere i skolen. Trondheim kommune og dens politiske ledelse har ikke vært aktive for å ta del i de utviklingsprosjekt som er igangsatt nasjonalt, herunder forslaget med lærerspesialister. Trondheim kommune bes gå i aktiv dialog med og søker Kunnskapsdepartementet om å få gjennomført forsøk hvor ulike karriereveier testes ut.

7. Teach First

Ved vårens matematikkeksamen fikk nesten 1/4 av elevene ved Trondheimsskolen karakteren 1 eller 2. Dette betyr at Trondheim årlig sender fra seg hundretalls av elever som ikke har blitt gitt gode nok forutsetninger for å klare seg videre i skoleløpet. Dette gjenspeiles ved at omtrent hver tredje elev ikke fullfører videregående opplæring på fem år.

Bystyret vil innføre Teach First, et traineeprogram hvor dyktige kandidater fra andre utdanninger får prøve ut læreryrket. Skolene som har Teach First-kandidater knytter bånd til nærings- og samfunnsliv, og nye yrkesgrupper får innsikt i skolesektorens utfordringer. Teach First-ordningen vil også gi økt læringsutbytte ved at medarbeidere med spisskompetanse i et fag bidrar i undervisningen. Teach First ordningen er særlig aktuell for realfag, og innføres for matematikk og naturfag på 2-4 ungdomsskoler.

8. Programmering som valgfag i trondheimsskolen

Trondheim kommune er i dag deltaker i prøveprosjekt igangsatt av Høyre-FrP-regjeringen med programmering som valgfag på Flatåsen skole, Hoeggen skole, Markaplassen skole, Rosenborg skole og Stabbursmoen skole. Bystyret ønsker at prøveprosjektet utvides til flere skoler, og ber rådmannen gå i dialog med skoler for å kartlegge videre interesse.

9. Eldrekommissjon

Bystyret ber om at det settes ned en eldrekommissjon som ser på fremtidige løsninger for eldreomsorgen, og ber rådmannen komme tilbake til bystyret med en sak som omfatter mandat.